

Irodalmi értékek Erdélyben, túrázás a Biharban és az Érmelléken Pádis-túrával, tordai sóbányával

Élménybeszámoló az enyingi Tinódi Lantos Sebestyén Református Iskola 8. osztályának tanulmányi kirándulásáról, 2021.09.28-10.01.

1.nap

Szeptember 28.-án reggel 6 órakor indultunk útnak 28 gyerek, 3 kísérő tanár és egy kedves buszsofőr. Nagyon vártuk a programokat és a látnivalókat, mindenki izgatott volt, picit féltünk is a hosszú úttól, de feleslegesen. Kisebb megállókkal délben, elértük Nagyváradot, ahol csatlakozott hozzánk, a területet jól ismerő idegenvezetőnk, Gábor Hunor. Először a székesegyház mutatta be nekünk, közben Szent László életéről hallottunk egy érdekes összefoglalót. Kívülről megnéztük a Püspöki Palotát és a Kanonok-sort. Tovább sétáltunk a városban, ahol megtekintettük az Ady Endre Múzeumot és az Emke kávéházat, ahol Ady Lédával ismerkedett meg. A múzeumban többek között egy kis berendezett kávézót és Ady íróasztalát találtuk. Az Emke közelében a Nagyváradai Napló épületét is megnéztük kívülről, ahol Ady dolgozott. Megcsodáltuk a Holnaposok életnagyságú szobor csoportját, a városközpontban a szecesszió impozáns épületeit, a színházat, a Fekete Sas palotát. Közben rengeteg információt osztott meg velünk Hunor, aki megkért minket, hogy még véletlenül sem szólítsuk bácsinak. A szép időben jól esett a hosszú séta Nagyváradon főleg a többórás buszozás után. De ismét buszra szálltunk és egy olyan települést látogattunk meg, ahol több híres író, költő született, Nagyszalontát. Közben Hunor mesélt a Csonka torony történelmi jelentőségéről, Rákóczi György fejedelemről, a torony fennmaradásáról. Itt született Arany János és fia, Arany László is. Megnéztük Arany János szobrát a líceum előtt, és a szülőház helyén álló emlékházat. Ezután eljutottunk a Csonka toronyban berendezett Arany-emlékkiállításra, ahol egy előadást hallhattunk Arany János életéről. A fia által ajándékozott bútorok, ruhák, könyvek, a kiállítás teljesen lenyűgözött mindenkit.

Nagyszalonta után a köröstárkányi emlékfalnál, Hunor szülőfalujában, az 1919. áprilisi magyar ellenes népiértásról emlékeztünk meg koszorúzással.

Hosszú utazás volt, de végre megérkeztünk Várfenesre, a szállásunkra, ahol egy kedves magyar család fogadott finom meleg vacsorával. Ezután elfoglaltuk a szobákat, felfedeztük a házat, mely elég érdekes volt, rengeteg régiség, emléktárgy lógott mindenhol. Így tele hassal indulhatott az esti program: beszélgetés,

szórakozás. Aggóató szüléinkkel is váltottunk néhány szót, küldtünk pár képet a szállásról. Tudtuk, hogy a következő nap is hosszú és fárasztó lesz, de mégsem sikerült időben elaludni.

2.nap

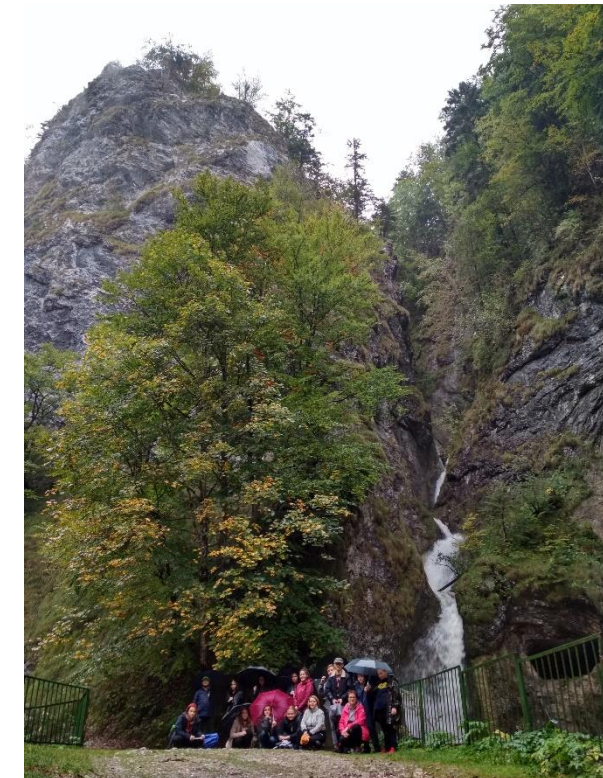
Szakadó esőre ébredtünk, így a Pádis-fennsíkra tervezett kirándulást a kiskohi Medvebarlang megtekintésével cseréltük fél, abban bízva, hogy az eső délben eláll.

A barlangban gyönyörű cseppkövek tárultak elénk. Mindenféle alakú és méretűt láttunk, számos medvecsont és koponya hevert a földön. A barlang végén pedig egy összeállított „csontmedve” is várt minket. Közben saját idegenvezetőnk Hunor végig magyarázta az utat, a cseppkövek kialakulásáról, a barlangban rekedt medvékről. Mikor kiértünk a barlangból rengeteg árus ajánlgatta portékáit, mert sejtették, hogy nem jöttünk üres kézzel. Természetesen vásároltunk emléktárgyakat, de az eső miatt mindezt gyorsan tettük.

A következő úticélunkat a gyönyörű Pádis-fennsíkra autóbusszal tudtuk csak megtenni. Az éjszakai kevés alvást néha a buszon próbáltuk pótolni, de a kanyargós, szűk, látványos útvonal ezt most megakadályozta. Várakozáson felüli volt a látvány, ami elénk tárult, miután felértünk a tetőre. A Bihar-hegység látványa még így esőben is varázslatosan szép volt. A csoportunk fele az esőt is bevállalva elsétált a Boga-völgyében található Smidl-vízeséshez. A csodálatos táj, patak, vízesés, növények és két foltos szalamandra látványa kárpótolt az esős idő miatt. „Ezt kár lett volna kihagyni!” mondogattuk egymásnak a körülbelül 2 órás séta közben. A többiek a buszon pihentek, beszélgettek és valószínűleg megbánták, hogy nem öltöztek az időjárásnak megfelelően.

Gyönyörű napot zárhattunk ismét, egy finom házias vacsora mellett. Természetesen ismét éjszakába nyúló beszélgetések vették kezdetét.

3.nap

Reggel egy finom, meleg reggeli és a szobák ellenőrzése után elhagytuk első szállásunkat és elindultunk a következő úticélunk felé. A tegnapi esőzés miatt az eredeti tervünk, kicsit módosult, a Rozsda-szakadék helyett az Ördögös-szorost néztük meg, mely egy kellemes 2,5 km -es séta volt.

Útközben, idegenvezetőnk érdekesebbnél érdekesebb információkat próbált nekünk, még félig alvó gyerekeknek átadni. A csodás látvány és a kellemes séta, mindenkit felébresztett.

Ismét buszra szálltunk, hogy időben Nagyenyedre érjünk, ahol az erdélyi magyar szellemiség központját, a Bethlen Gábor Kollégiumot látogattuk meg. Sajnos a Covid-helyzet miatt iskolai csoporttal közös tevékenységet nem tarthattunk, de bepillanthattunk az éppen szervezés alatt álló városi magyar napokba.

Az udvaron koszorút helyeztünk el Bethlen Gábor szobra előtt, közben Hunor rengeteg történelmi információt elevenített fel nekünk.

Olyan jeles írók és költők tanultak, oktattak ezen épület falai között, mint Áprily Lajos, Apáczai Csere János, Bod Péter, Sütő András, Vass Albert, Jékely Zoltán, Bolyai Farkas.

A nagyenyedi sétatér során felelevenítettük Jókai Mór *A nagyenyedi két fűzfa* című regényét, amely a Rákóczi-szabadságharc során, Nagyenyed védelmében hősi halált halt 30 diáknak állít emléket.

Renoválás miatt csak kívülről tekinthettük meg a csodálatos vártemplomot, majd megkoszorúztuk az 1849-es áldozatok emlékművét.

Ismét buszra szálltunk, hogy Torockón még nyitva találjuk a néprajzi múzeumot. Nem véletlen, hogy Jókai Mór *földi paradicsomként* emlegeti ezt a csodás helyet, ahol a Nap is kétszer kel fel. Nem lehet szavakkal leírni ezt a helyet, a csodálatos Székelykőt, ezt látni kell.

A néprajzi múzeumban gyönyörű volt minden, a régi népviseletektől kezdve, különböző hímzések és fegyverek voltak kiállítva. Miután mindent alaposan megnéztünk, elindultunk, hogy elfoglaljuk a szállásunkat. Első pillantásra nagyon érdekesnek találtuk a helyet, hiszen külön házakban voltunk elszállásolva. A lányok nagy kedvence a „börtön szállónak” elnevezett szoba volt, de volt olyan szoba is, ahol 23:00 óra után elment az áram, de ez még élvezetesebbé tette az esténket. A szerelők gyors munkájának köszönhetően ez is orvosolva lett.

Itt is finom meleg vacsorát kaptunk, az erdélyi híres töltött káposztát. Néhányan kürtőskalácsot is tudtak vásárolni Torockó főterén.

Összességében ismét egy csodálatos napot töltöttünk együtt és nagyon sok, emlékekkel gazdagodtunk.

4.nap

Az utolsó, Erdélyben töltött napunk elég korán kezdődött. A bőséges, finom reggeli után leellenőriztük, hogy nem hagytunk-e el semmit a szobákban és bepakoltunk a buszba, elbúcsúztunk Torockótól és a csodaszép Székelykötőtől.

8:45-kor megkezdtük az utunk Torda felé. A kb. 45 perces út szép csendben és nyugalomban telt, mindenkin látszott már, hogy fáradt az előző esti szórakozások után. Mikor megérkeztünk a sóbányához mindenki nagyon izgatott volt, hiszen ezt vártuk a legjobban. Már Enyingen eldöntöttük, hogy kipróbáljuk az óráskereket, ha lehetséges, sőt a csónakázás is megfordult a fejünkben.

Gyönyörű folyosókon haladtunk keresztül, amiknek fala is sóból volt. Útközben megfigyelhettük azt is, hogyan bányászták ki a sót és milyen rendszerrel juttatták fel a felszínre. Miután végig jártuk mind a 3 tárnát, lépcsőztünk lefelé 13 emeletet, egy mesés föld alatti játszótér tárult elénk. A bátrabbak felültek az óriáskerékre, a többiek addig elfoglalták magukat mini golfozással vagy épp pingpongozással. A lent töltött 1 óra olyan volt mintha egy másik bolygón lettünk volna. Mindannyian szomorúak voltunk, hogy el kellett búcsúznunk ettől a varázslatos helytől. Felfelé menet a sportosabbak vagy éppen a vállalkozó szelleműek ismét a lépcsőzést választották, a többiek pedig a liftezésnél maradtak. Az épület előtti kirakodó vásárnál és a büféknél mindenkinek lehetősége volt elkölteni a maradék pénzét, hazavinni a családjának vagy éppen a saját magának vásárolt szuvenírt erről a szép helyről.

Délben ismét felültünk az autóbuszra és elindultunk, de most már hazafelé. Egészen a Királyhágóig (Erdély kapujaként is emlegetett) meg sem álltunk. Ott pihentünk egy kicsit, vásárlásra is volt lehetőség a kisboltban, valamint kürtöskalácsot is tudott venni az, akinek előző délután már nem jutott Torockón.

Utunk során áthaladtunk Bánffyhunyadi, Enying testvérvárosán, Csucsán ahol Ady emlékház is áll és közben idegenvezetőnk érdekes dolgokat mesélt vagy éppen kérdezett tőlünk Adyról, illetve a Történelmi Magyarországról.

De nemcsak komoly témák hangoztak el, hanem felfedeztük a roppant látványos, gábor-cigányok építkezési szokásait, házait és persze erről is kifaggattuk Hunort.

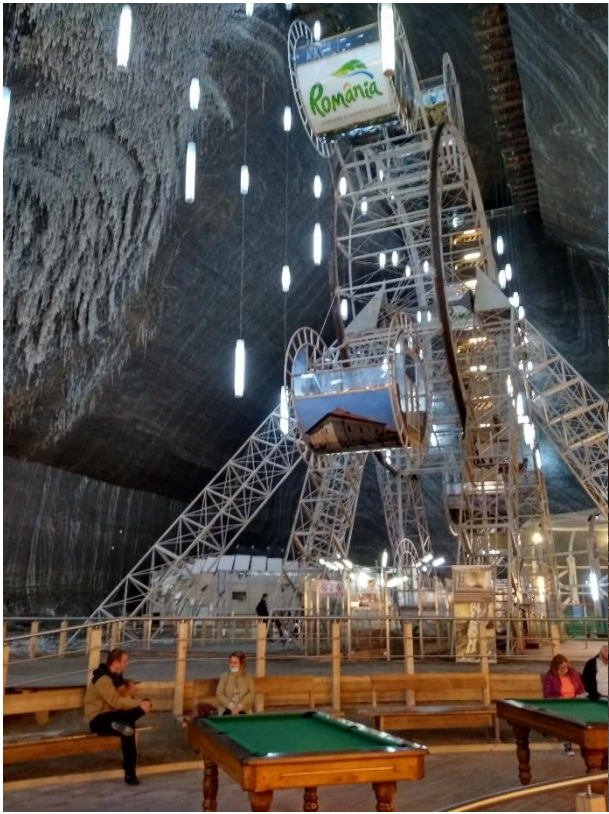
Nagyváradra érkezve elbúcsúztunk Hunortól, akit nagyon megszerettünk ebben a pár napban és folytattuk az utunk a határ irányába. Ott egész gyorsan, kevés várakozással átjutottunk Magyarországra majd 15:00-kor egy hosszabb pihenőt tartottunk Berettyóújfalun. Nekiindultunk az utolsó hosszabb 3-4 órás útnak,

egyenesen haza Enyingre. A következő órákat alvással, olvasással, zenehallgatással, beszélgetéssel töltöttük, összegeztük magunkban az elmúlt 4 nap eseményeit. Vidáman nézegettük az egymás által készített vicces buszos, alvós képeket.

Este 8 órakor megérkeztünk iskolánk elé, szálltunk a buszról, megszereztük csomagjainkat és elbúcsúztunk egymástól majd haza indultunk. Jó volt újra látni szüleinket, akik megkönnyebbülve öleltek át minket. „Minden rendben volt, a gyerekek viselkedése megfelelő volt” osztályfőnökünk ezt mondta a szülőknek.

Értékelő szakasz

Hazaérkezésünk után osztályfőnöki óra keretében, csoportokban értékeltük a kirándulásunkon látottakat, hallottakat, tapasztalt élményeinket. Megmutattuk a közösen készített képeket szüleinknek, illetve azoknak az osztálytársainknak, akik valamilyen okból kifolyólag nem jöttek velünk.

A legjobban az tetszett, hogy 4 napon keresztül együtt lehettünk, esténként sokáig beszélgettünk, egymást kicsit jobban megismerhettük.

A látottak közül a legizgalmasabb a Tordai sóbánya volt számunkra, de lenyűgöző látványnak tartottuk a Pádis fennsíkot, a medvebarlangot, a torockói hegységet.

Mindenki imádta az Erdélyben eltöltött napokat. Sok érdekes dolgot tanultunk meg és közben jól éreztük magunkat. Köszönet illeti a kedves buszsofőrt, a mindentudó idegenvezetőnket, türelmes tanárainkat, akik jobbra varázsolták napjainkat. Hálás köszönet illeti iskolánkat, szüleinket a lehetőségért, hogy a Covid-helyzet ellenére is, részt vehettünk ezen a kiránduláson.

Garantáltan egy örökre szóló élmény marad. Többen tervezzük, hogyha a vírusveszély elmúlik vissza megyünk Erdélybe és megmutatjuk szüleinknek is ezt a gyönyörű vidéket, a kedves vendégszerető embereket.

Készítette a 8. osztály